

An de liende

is een elektrisch Stellingwarfs maondblad
van de stichting Stellingwerfs Eigen (sSe)

Oplaoage: 739 e-adressen
3de jaorgaank, nummer 2
Daotum: 1 feberwaori 2008

Redaktie: Frank de Vries
Piet Bult

Aemels: info@stellingwerfs-eigen.nl
Webstee: www.stellingwerfs-eigen.nl
(Hier vien ie ok et archief van An de liende.)

ISSN : 1872-4108
NUR : 525
SSE : 0802

Verantwoordelikhied m.b.t. et copy- en auteursrecht van instuurd wark ligt bi'j de instuurder.
Copy- en auteursrecht van instuurd wark bin en blieven van de oorspronkelijke maeker.
De redaktie/uitgever nemt gien verantwoordelikhied veur inzonnen wark!
Et deursturen van dit blad mag allieend zonder veraanderings.
Kiek op de laeste bladziede veur meer spulriegels.

De inhoud van disse maand:

• Inhoud	
• Van de redactie	3
• Agenda	4
• Alleent	4
• Regiodag Noord	5
• Stelling en zien twiede vrouw	6
• Wussen jim dat	7
• Annechien	8
• Eupen podium	9
• Anansi (6)	6
• Bolding vertelt (2)	12
• Dialektpries	14
• Echt mooi / Echt moai	14
• Ik geleuf et, ikke niet	15
• Huurpoppien	16
• Stellingwarfs is muuilik	17
• Hondeweer	18
• Een smok	19
• De smok	20
• Taeltuun	21
• Dichtwark	22
• Koningin	24
• Rilke (1)	25
• De Stellingwarver Biebel	26
• Stelling van de maand	27

Oeps...

In de veurige utgaove is een vervelende tikfout maekt in et linkien naor et webstee-adres van KijkKarst. Dat wiwwe graeg even rechtzetten.

Dit is et goeie adres: www.kijkkarst.com

Droom...

D'r weren de oflopen maand een peer meensken die oons weten leuten dat ze droomd hadden dawwe (deur de sSe) uutneudigd weren op de Ni'jjaorsborrel. Inderdaod beste meensken: et was een droom...

Van de redaktie

Oonze vaaste schieveschrieffschriever *De Wrotter* van de *Dri'jekont* moet veurlopig vanwegens persoanlike omstaandigheden even ofhaoken. Veur zo lange as 't neudig is zal zien plak inneumen wodden deur '*Stelling en zien twiede vrouw*'.

Et is alweer roem vuuf jaor leden dat Oene van Et Vene wegraekt is (30-8-1928 - 16-12-2002). Oene het lange tied zien kreaosie '*Stelling en de vrouw*' verslag doen laoten van alderhaande gebeurtenissen in en rond de Stellingwarven, de poletiek, de karke en de schrieveri'je. Disse verslaegen bin o.e. veur een groot pat uitkommen in de Friese Koerier van doedestieds. Een protte d'r van bin ok bundeld en as boekien uitgeven dat nog te koop is bi'j ét Instituut in Berkoop www.stellingwarfs.nl onder ISBN 90 6466 039 5.

Vandaege-de-dag zit Stelling dan mit zien twiede vrouw - vaeks an de keukentaofel - zo now en dan et belangriekste Stellingwarfse ni'js van de oflopen tied deur te nemen. Zien twiede vrouw liekt wel wat op zien eerste, meerstal hoolt ze heur wieselik stille en bromt Stelling eins mar wat in himzels. Een aandere keer maekt ze d'r een gloepend scharpe of een verrassende opmarking tussendeur.

In volgodder van binnenkomst - iene keers - stellen we de ruimte en de verschoelnaeme '*Stelling en zien twiede vrouw*' graeg beschikber an aandere schrievers van zoe'n stokkien. Buten de standerd regels van dit blad, moet dit stok beslist in et Stellingwarfs schreven wezen, de eerste riegel moet beginnen mit: *Veurige maond...*, en in de laeste riegel moet et woord '*beteren*' veur kommen. Een peer kenmarken van Stelling: et is eins een oolde brompot mit een goolden hatte, hi'j is vaeks wat dwassig en stikt graeg es een piepe in 'e braand (*Stelling zien eerste vrouw hadde daor altied een gruwelike hekel an*).

We bin slim beni'jd naor jow '*Stelling en zien twiede vrouw*'...

Een hiele bladziede dichtwark over oonze Nederlaanse keuniginne! Oonze regelmaotige instuurster Corry Overmars uut Hasselt het oonze keuniginne - die vandeweke jaorig was - in drie verschillende vasvorms bezongen, een Sonnet, een Limerick en een Elfje. We moe'n dit-keer eerlik bekennen dawwe nog niet eerder van et 'Elfje' heurd hadden. Moe'we oons now ok schaemen? Een Elfje bestaot uut elf woorden; de eerste riegel ien woord, de twiede tweeje, de dadde drieje, de vierde viere en de grap of clou zit 'm in et iene woord van de laeste riegel. Aj' een betien anleg hebben veur bi'jglieks de Haiku dan zuij' ok gien muuite hebben mit et maeken van een Elfje. We bin beni'jd...

Kiek veur disse en aandere dichtvorms: <http://nl.wikibooks.org/wiki/Nederlands/Dichtvormen>

Naodat De Winterreize veurig jaor oflopen is en et veurige (jannewaori) nommer haost wat an de dikke kaante wodden zol, zetten we now dan uut aende mit een hiele riegel vri'je vertaelings van gedichten van Rilke. René Maria Rilke was iene van de belangriekste lyrische dichters in de Duutse tael. De beste man het zoe'n protte moois maekt; daor kuwwe wel een peer jaor mit veuruut.

Van de gedichten van De Winterreize wowwe eins wel een boekien maeken hawwe zegd, mar dan mos d'r wel genoeg belangstelling veur wezen. An now toe bin d'r liekwels nog niet genoeg. We waachten nog even of.

Veur now eerst mar weer: een protte wille mit disse An de liende...

Mit een vrundelike groet,

Frank en Piet

Agenda

Zondag 10 feberwaori is Wiebe Bruinenberg uut Ooldehooltpae de gaast in et radiopergramme Huus en Hiem, ditkeer vanuut de studio van RWC in Noordwoolde. Bruinenberg is al jaorenlaank de gangmaeker achter de kabberetgroep Flying Stars uut Hooltpae. Ditkeer wodt et pergramme morgens van 11 tot 12 ure maekt bij radio Centraol en ok rechtstreeks uutzunnen deur radio Odrie in Oosterwoolde.

Donderdag 21 feberwaori is et de 'Dag van de Moedertalen'. 2008 is deur de VN uutreupen tot et 'VN-Jaar van de Talen'.

Zaoterdag 23 feberwaori is d'r een Regiodag van et Nederlaans Biebelgenootschop (NBG) in "Et Anker" in Oosterwoolde. Onder eren zal iene van de biebelvertaelers van stichting Stellingwarfs Eigen (en redakteur van dit blad) twee keer een WorkShop verzorgen over et hoe en wat van et vertaelen van de Biebel in een kleine (streek)tael as et Stellingwarfs. (*Kiek veur et hiele pergramme op de volgende bladziede.*)

Alleent

Hij zöcht gezelligheid en vriendskap in 't café
Hij wol zo graag ies proaten met wat mensen.
Wat oardig proaten, det waren zien wensen
Maar tussentieds drunk e graag drank veur twee.

Hij kon zichzelf bi-j toeren wel verwensen.
Hij wus niet goed waarom as hij het dee.
Het was al joaren lang zien zwakke stee

Hij zag zien spiégelbeeld maar àl verflensen.
En as e dan benèveld en bezeüpen.
Struuk'lend teëng zien trap is op-ekreüpen.
Met kleren an op bedde leg te hikken.

Ef 'd iénzaamheid zien lichem stief omklemd.
Is e ja kàts kepot en wereldvreemd.
En uut zien kèle kump een zielig snikken.

Corry Overmars, Hasselt

Regiodag Noord – Zaterdag 23 februari 2008

Het Anker
Jan Frankensingel 30
8431 AH Oosterwolde (Fr.)
Tel. 0516-512961

Vanaf **14.00 uur** is er koffie

Programma

14.30 uur Opening – Henk Ruiter, regiocoördinator regio Noord
 Optreden van 'Toalschatten'
 Woorden van Waarde – drs. CeesJan Visser, directeur NBG
 Bestuurlijke vernieuwing – dhr. Bert de Jong, manager afdeling Presenteren en Activeren
 Optreden van 'Toalschatten'
 Bijbelvertalen in Oost-Europa – dr. Marijke de Lang, vertaalconsulent van de Wereldbond van
 Bijbelgenootschappen

Pauze

16.40 – 17.25 uur Workshops (eerste ronde)
17.30 – 18.15 uur Workshops (tweede ronde)

Workshops

1. *Bijbelvertalen in Oost-Europa door dr. Marijke de Lang*

In deze workshop hoort u meer over het werk van Marijke de Lang en is er de gelegenheid hierover met haar in gesprek te gaan. Marijke, één van de vertalers van de NBV, is nu adviseur bij het vertaalwerk in Oost-Europa.

2. *Stellingwerfse vertaling door dhr. Piet Bult*

Een workshop over:

- zin en onzin van het vertalen van de Bijbel in een kleine streektaal, het Stellingwerfs;
- de Bijbel vertalen zonder kennis van de oude talen;
- voor- en nadelen van vertalen met behulp van een vertaalcomputer en internet;
- werken in een erg klein teamverband (2 pers.) t.o.v. een brede redactie.

Piet is vertaler en secretaris van de stichting 'Stellingwerfs Eigen'

3. *Bijbel10daagse 2008 door drs. Joyce van de Veen*

Van 24 oktober tot 3 november 2008 organiseert het NBG voor de vierde keer de Bijbel10daagse. Dit jaar is het thema *De Bijbel tussen trend en traditie*. Belangrijke onderdelen van de Bijbelcampagne 2008 zijn de Nationale Bijbeltest op TV, de Nationale Bijbelzondag, lokale activiteiten, de thema-uitgave en media-aandacht.

In deze workshop zullen we met elkaar nadenken over mogelijkheden voor activiteiten in de eigen plaats of regio.

Joyce is coördinator Bijbelgebruik en projectleider B10D 2008

4. *Jeugd en NBG door mw. Nelleke Barkmeijer - de Ruiter*

In deze workshop maakt u kennis met de verschillende jongerenprojecten van The Quench. Nelleke is jongerenwerker voor The Quench, de jongerenafdeling van het Nederlands Bijbelgenootschap. U kunt tips en tricks verwachten die u helpen om de Bijbel weer meer op de kaart te zetten voor de jongeren uit uw omgeving.

5. *Activiteiten rond de Bijbel door Frans van Houwelingen*

Bible Battle, Reis door de Bijbel, NBG-Bijbelquiz ...

Het NBG heeft van alles in huis om een gemeenteavond, kerkendag of jeugdmeeting extra aantrekkelijk te maken. In deze workshop ziet u hoe het werkt.

18.30 uur maaltijd

20.00 – 2200 uur Concert

-red-: Kiek ok op de webstee: <http://www.bijbelgenootschap.nl/index.php?id=1346>

Stelling en zien twiede vrouw...

Veurige maond mos Stelling van zien twiede vrouw de oolde kraanten van een weekmennig naast zien stoel mar es oprumen. Doe hi'j een kneup in 't touwgien leggen wol vul zien oge op een eupenteerde bladziede en zag hi'j nog krek dat de sSr nog es weer een ienmaolige subsidie van 11.704 euro veur et Tael Onderzoek Projekt (TOS) van de beide Gemienten Oost- en Westaende krigt. Gewoonlik legt de Perveensie datzelde bedrag d'r ok nog es op toe. Hoolt zoks now nooit op, pruttelde Stelling tegen de katte die an de aandere kaante naast him lag! Is zoe'n taelonderzoek now warkelik van groter belang as bi'jglieks wat meer zorg veur oonze oolden van daegen of veur et belang van de jeugd? Stelling en zien twiede vrouw vienen van niet. Tael moej' gewoon bruken. Dat d'r doedestieds een peer centen bruukt binnen veur et Stellingwarfs Woordeboek is nog daar an toe, mar now moet et ok es oflopen wezen. Neffens Stelling zien twiede vrouw is et krek as mit de rookvri'je kefés; as daar zoe'n verlet van wezen zol dan moe'n ze toch zels de broek opholen kunnen? Veur de Bloemhoffies is 't vanzels wel een mooie opstikker veur zoe'n goedbetaelde hobby...

Een peer bladzieden veerder gong et in een aander bericht niet over hobbyen mar over et lobbyen, mar dan van de Friezen. Die willen heur tael eins in de Nederlaanse Grondwet vaastelegd zien. Een mooie gedaachte mar daar moe'n ze toch mit oppassen neffens Stelling. Hi'j wet niet zo hiel vule van wetten en zo mar hi'j wet wel dat d'r vaeks in een wet staot "Gij zult niet..." of "In naam der Koning(in) zijt gij verplicht...". En zoks kon veur de Friezen wel es op 'e kop verkeerd utpakken. Friezen bin eins krek as Stellingwarvers en bi'jglieks Tukkers en Aachterhoekers, wat een vrijvochten volkien en hoe meer wetten aj' die opleggen hoe meer ze heur d'r tegen ofzetten. En zo'k lobbyen kost grif ok weer een protte centen. Mar niet doen dus...

Ni'jsgierig wodden, leup Stelling nog wat oolde kraanten deur en las in een stokkien et bericht dat d'r in Nederland zoe'n miljoen hobbyschrievers wonen. Neffens datzelde stokkien bin d'r liekwels niet genoeg leermeensken om al die hobbyschrievers veerder op pad te helpen as et stokkien in de buurtkraante of een dagboekstokkien. Doe Stelling dit an zien twiede vrouw veurlas reageerde Stelling zien twiede vrouw as volgt: Zokke meensken hoeven ok hielemaole niet hulpen te wodden. Laot ze mar gewoon opschrijven wat ze zeggen of zeggen wat ze opschreven hebben. Al dat zonuunde literaire wark dat slao'we ommes toch altied over. Nee, die stokkies in de buurtkraante en de overliedenisberichten van hiere, daar hewwe meer as genoeg an. Amsterdam, Rotterdam en Den Haag ligt ja haost in 't butenlaand en daar bin ze altied zo haostig. Laot dat ni'js en die overliedenisadverteensies mar mooi blieven waor ze heuren.

En hool now mar es op mit dat oolde ni'js, neem je pillegies mar es in, breng die oolde kraanteboel now mar naor 't hokke en doe die piepe es uut te stinken! Vrouwluden, bromde Stelling, pakte zien piepe, de oolde kraanten en leup naor aachteren. De katte kwam him votdaolik nao, in 't hokke gongen ze d'r nog es bried veur zitten en stak Stelling de piepe nog mar es op. Vrouwluden, zol dat now nooit es beteren...

Wussen jim dat...

- Poletieke stromings in de wereld somstieden hiel muuilik tegen mekeer doen kunnen.
- Tegenover een goed projekt ni'j geld staon mag. Ontwikkel dan een projekt dat boeren hier te laande die tevule CO2 uutstoten meer bomen plaanten gaon. Dat gaot de CO2-uutstoot ommes tegen. Een boer wil geld zien veur zien wark. As hi'j now bomen of sukerbieten verbouwd, hem niks uut maekt.
- Een protte koenen, varkens en kiepen holen een enorme CO2 uutstoot betekend. We moeten mit mekere op de vegetarische-biologische toer, aandars gao'we d'r an, dot blieken.
- Oonze Jaqueline Cramer hiel opgeruumd terogge kwam van de wereld vergadering op Bali. Alle grootmachten hadden er mit instemd dat de CO2-uutstoot beslist terogge moet.
- Alles wat op fossiele braandstof lopt wel vervongen wodden kan duur duurzeme minerale braandstof. De uutvoering hierveur wel klaor ligt, mar de euliemaatschappi'jen d'r nog niet zo hadde over roepen.
- Een auto wel op schone braandstof lopen kan, mar een koe de kont niet dichte holen kan.
- De Taliban in Afghanistan d'r hielemaole niet van op keek doe een Apache helikopter tiedens een oefening de hiele Bommelerwaard in et duuster zette. Zi'j hebben daar haost gien elektrisch in heur onherbargzeme wereld. Ze bin now krek zoe'n betien an waeterputten toe.
- In de NRC van donderdag 20 december jl. te lezen ston: Kabinet speult roulette mit aanderms leven. Nederlaanse militairen in Afganistan bin overleverd an de grillen van de Taliban en de V.S. En ze mekeer soms ok al uutroeien.
- Et verstaand mit de jaoren ok wel es verstek gaon lat.
- Neffens defeensie minister Gates van Amerika de anpak van de oorlog in Afghanistan hielemaole verkeerd gaon is. Ja, achterof kiek ie een aep in de kont. Hool dan op mit die verkeerde anpak. En bedenk as een goed Christen een vrundeliker oplossing. As Nederlaanders heur inlaoten mit de idenen van die mooie meneer Gates, daar nog vule meer meensken sneuvelen zullen.

Henk de Vries

Annechien...

Och Annegien kon d'r zo mit omme zitten te pakken. Ze hadde dan wel de cursus daon, mar daar leer ie aliend mit hoe et te schrieven, mar waarover mos et dan nog es een keer gaon. En dan zat ze aovens mar weer an de keukentaofel boven et schriefblok as d'r weer es niks op 'e tillevisie was. En Evert zee dan: 'Now, et kan toch over de boeren gaon of over hoe as we et vrogger deden op de boerderi'je en hoe et now gaot, zeg mar of over de netuur, da's ok altied een mooi onderwarp, of anders over et reizien laestdaegs mit de vrouwen van now'.

Mar Annechien zochtte dan weer es. Ja ie konnen et toch ok niet altied over de boerkeri'je hebben, daar was al zo vaeke over schreven, nee ie mossen krek zien laoten dat oonze tael niet van gisteren was, mar van vandaegede-dag, dus mos et gaon over integraosie, manlikhied, globalisering en meer van zoks. Dat hadden ze ja ommers zels anraoden op de cursus. En ok een reisverhael hoefde beslist niet te gaon over et reizien naor Diever of Ooldewanne, nee et moch ok wel naor Peries, want dat hadde de schriever Gerben Grindman al es daon en zien verhael was alderdeegst in de kraante kommen en now hadde hi'j d'r laestdaegs ok nog es een pries veur kregen en dat kwam wel krek op et tied want hi'j hadde al een tal keren zegd dat hi'j d'r aandere mit stoppen wol.

En dan mos ie ok nog je best doen om die mooie oolde woorden d'r in te kriegen, dat wil zeggen aj' et dan hadden over de kienderopvang van vandaegede-dag dan asjeblijft wel mit woorden as 'pattietoeren', 'ommeraeck' en 'singeliere' d'r in en ok 'paken en beppen' en 'oerpaken en -beppen', want die mos ie as et om de kienderopvang gong zeker niet uutvlakken, hoewel 'oerpake' ok nog niet iens in et woordeboek ston.

Ja, et woordeboek d'r bi'j was wisse een haandig hulpmiddel, dat hadde die Berend Hafling toch mar goed deur had doedestieds doe hi'j et geldbedrag van zien Ooldepenpries weerommeschonk an et instituut zodat die d'r een liste veur kopen konnen mit al die mooie oolde woorden d'r in as hulpe bi'j et schrieven. Zokke schrievers, daar hadden we wat an, die hulpen de zaeke veuruut. Niet aliend mar an jezels daenken en an je eigen pottemonnee, nee, daar is oonze tael niet mit hulpen. Ie kunnen zoe'n tael aliend mit geld ja niet in de bienen hollen!

En dan nog vaeke kwam et rooie potlood van Wietske op et instituut d'r an te passe om b.g. 'koolmeze' te veraanderen in 'bi'jebietertien', of 'fieter' in 'vieter', 'ziet' in 'zicht' en 'sniedt' in 'snidt', want in je eigen tael schrieven, dat mochten aliend bepaolde schrievers, die hadden dan ontheffing en op et instituut zetten ze d'r dan bi'j dat et hier om de variaant van die en die uut dat en dat dörp gong.

Mar zoveer was Annechien nog niet, dat was meer veur de gevodderden, ze hul heur toch mar liever eerst an de algemiene veurschreven schriefwieze van et instituut. En Shaekespeare hadde dan wel ooit zegd dat et niks uutmaekt hoe een beest hiet, en dat een varken ok al nuum ie him roze toch nooit zo lekker roeken zal, mar in oonze tael lag dat toch wel even aandere, want een tael die niet mit zien tied mitgaot is ten dode opschreven, zo zee een grote taelgeleerde ok al es een keer en dat hadde ze onthollen.

En och, wat zol ze toch ok graeg nog es een keer zoe'n schrieveri'jepries winnen, want ie kwammen dan in alle kraanten, en ok in et blattien, en es even flink in de etalage staon, wie wil dat now niet? Hoewel ze et geld bi'j de pries zeker niet weerommegeven zol, want dat kon altied nog wel.

'Now ie prakkezeren nog mar even', zee Evert, 'et is bi'j elven, ik gao naor bedde'. Annechien frommelde et vellegien pepier in mekere en gong veur de tillevisie zitten. Pauw en Witteman. Eerst daar mar es even naor kieken, dan komt d'r vast wel een idee.

Jeffry Daling

Eupen podium...

Meer Tael en Thee...

Et is toch eins te gek veur woorden! Ha'k de veurige keer nog zo zegd da'k wat graeg mitdoen wol an et eupen podium Tael en Thee. Dat moch doe niet en daor ha'k doe mit een briefien an de direktie en een appatten iene an et bestuur van de Schrieversronte (sSr) wat vraogen over steld. Van de direktie he'k - nog - niks heurd. Sietske hoolt stief vol om mi'j - mar ok aanderen - mar liever dood te zwiegen. Van de veurzitter van et bestuur kree'k al een peer riegels weeromme mit de bosschop dat de sSr d'r eins niks mit van doen hadde omreden een stokmennig ankommende schrievers et allemaole zels bedisseld en bedaon hadden. Mar liekewel in de kraante(n) en alderdeegst op de eigen webstee van de sSr www.stellingwarfs.nl wodde de volgende Tael en Thee brieduut ankondigd mit as organisaosie diezelde sSr! Wie is hier now eins gek..?

Now ja, en as op die webstee dan ok nog staot: "*De eerstvolgende geleghied waor o.e. beginnende Stellingwarver schrievers en dichters van heur heuren laoten kunnen is op zaoterdag 26 april in et Vlechtwark in Noordwoolde. De Schrieversronte organiseert dan, tegere mit de Stellingwarver bibeltheken en SWW, een Eupen Podium.*" dan brekt mi'j de klompe en hebben ze daor toch wel oogkleppen op, alderdeegst een bliendoek veur of stront in de ogen. Wat een onzin, want bi'jglieks al eerder, o.e. op donderdag 31 jannewaori (nat. gedichtedag), ston disse veerdige jongkerel toevallig wel in et pergramme van een Eupen Podium op Et Vene. En hi'j was niet de ienigste van disse kaante van de Kuunder.

Ze hadden op Et Vene et liefste da'k wat in 't Stellingwarfs doen zol, mar ik wol Karst mar wat nao-aepen en doe mar wat in 't Fries of Nederlaans. De organisaosie op Et Vene he'k vanzels brieduut uutstokt over et hoe en waaromme, en dan vienen ze (sSr, mar de Gemientelike baentiesmannen krek liekegoed) et vrend dat et d'r niet beter op wodt mit et Stellingwarfs, en dat 'anvieteren' zoe'n mooi woord is. Hool toch op, en lao'me niet lachen; de sSr en anvieteren? Loop toch naor de Gehenna! De Schrieversronte is onderdehaand de doodstik veur et Stellingwarfs, zullen ze bedoelen. Daor een aandere keer nog mar es over...

Piet Bult, Ni'jberkoop

Truth...

Geregeld zie 'k de film van Al Gore mit de titel 'An convenient truth' ankondigd. Waoromme zo'k in mien gedaachten dan toch altied de associaosie leggen mit 'Een inconvenient trut' a'k es weer an de ni'je direktie van de sSr daenken moet..? Zol et wezen omreden ze et hiele veurige jaor op gieniene van mien/oonze - toch beslist fesoenlike - briefies reageerd het..? Now ja, ik waacht nog mar even of, hoe langer zo'k doodzwiegen vaeks duurt, des te hadder komt de klap naotied an...

pb

Anansi (6)

Wieshiedsfaobels over een spinne, veur kiender van 8 tot 80...

Anansi de beste...

In Suriname bin de kleinsten pattietoeren de slimsten. Zo is gieniene lieper as Anansi, Meester Superspinne, ok bekend as Ba Anansi, Breur Anansi. Mar Baos Spinne moet wel oppassen veur de kleine voegel Tjotjo de Beste, die ok wel Godsvoegeltien, Gadofowroe, nuumd wodt.

"Waor bin ie dan zo goed in?" wol Anansi op een keer weten.

"Ik bin niet zo goed," zong Tjotjo, "ik bin de beste."

"Niet in zingen," zong Nachtegaal, beter bekend as Picolet.

"Bi'j 't zingen hael ik altied hiele hoge ciefers."

Oele Owroekoekoe kwam him d'r ok mit bemuuien.

"Ie bin niet wies," kraste hi'j.

"Wie zicht et beste in et duuster?"

"Krie'we dat weer," fleut Tjotjo.

"Moe'k ok nog heuren wie et beste et?"

"Reup ie mi'j?" kwam Stinkvoegel de Gier Aka Tingifowroe d'r bi'j.

"Wi'j heuren hoevule ik eet of hoe goed ik vliege?"

"Et laeste," zee Anansi.

"Jim bin de ienigsten in de bos die vliegen kunnen. En ik hebbe et now niet over vliegende vliegen. Wie van jim et hoogst vliegen kan is de beste. De rest interesseert me niet."

"Mooi zegd," zee Stinkvoegel de Gier Aka Tingifowroe, die altied hoge in de locht zien ronties dri'jde.

"Kom mar op, wie et eerst et hoogst is!"

Ze vleugen allemaole toegelieke op, alle voegels die vliegen knonnen. Anansi ston in de locht te steren en reup:

"Stinkvoegel is de bè... bè... bes..."

Veerder kwam hi'j niet, want Stinkvoegel de Gier Aka Tingifowroe was niet de beste.

Wie vleug daar hoger en hoger en et alderhoogst? Tjotjo de Beste! Hi'j hadde him verstoppt in de veren boven op de rogge van Stinkvoegel de Gier en doe die haost an et aende van zien krachten was, maekte Tjotjo him los en steeg hi'j hoger en hoger. Fluitendeweg kwam hi'j even naotied weeromme.

Fluitendeweg kwam hi'j even naotied weeromme.

"Nog vraogen, Meester Superspinne?" Anansi zat mit zien mond vol tanen.

"Kuj' me even an honderd gulden helpen?" maekte Tjotjo van de gelegenhied gebruik.

"Om te kriegen?" schrok Anansi.

"Om te lienen, man. Et is mar veur een peer weken. Ie kun ze weerommekriegen a'k groot bin."

En zo liende Anansi honderd gulden an Tjotjo en waachtte hi'j tot de Beste groter wodde. Nao een peer weken gong hi'j es te kieken as et al haost zo veer was.

"Waor zitten je ogen, man? Nuum ie dit groot?"

"Nee-nee-nee-nee-nee," staemerde Anansi.

Tjotjo leek alderdeegst een betien kleinder wodden, mar zoks hadde hi'j nog gienertied heurd: dat voegels kleinder wodden!

"Ik vraog je: kom niet iedere dag langes," mopperde Tjotjo.

"Ik wil graeg rustig groot wodden."

Anansi leup een peer daegen zenewachtig rond en bi'j slot van zaeke scheut hi'j Kniene Konkoni an:

"Weej' ok as Tjotjo al groot is?"

"Tjotjo, die kleine voegel? Hoe moet die now groter wodden? Die is toch al groot! Of klein, et is mar krek hoej't bekieken, volwassen is ie in ieder geval. Waor hej't eins over?" Anansi schaemde him haost dat hi'j him zo beetnemen laoten hadde, dat hi'j gienertied weer over de honderd gulden begon die hi'j an Tjotjo de Beste uutliend hadde. Hi'j wol graeg bekendstaon blieden as De Slimste. Mar hoe gaot et mit zokke geschiedenissen? Die lekken uut! D'r wodt omme lachen! Die brengen aanderen op idenen...

Dat kan ik ok perberen, docht Kikker Todo, die gienertied eigen idenen hadde. En hi'j sprong naor Tapir Bofroe en vreug him om honderd gulden te lien die hi'j weerommebetaelen zol as hi'j groot was. En hi'j kreeg ze ok nog, wiels hi'j al groot was! Ik bin krek zo liepe as Anansi, vun Kikker Todo, die niet begrepen hadde dat hi'j krek zo goed as Tjotjo wezen moeten zol. Nao een peer weken kwam Tapir Bofroe bi'j him langes:

"Hej' mien honderd gulden weeromme?"

"Nog niet."

"Nog niet? Nog niet. Hoezo nog niet? Ie bin toch al groot!"

"Dat ziej' toch!"

"Woj' nog groter?"

"Nee heur, kikkerds wodden niet groter as zo."

En Kikker Todo keek groots om him henne: zag iederiene hoe groot hi'j was?

"Dan gao 'k hier op mien geld zitten waachten," knorde Tapir Bofroe.

"Dat is niet eerlik," kwaekte Kikker Todo.

"Tjotjo wodt ok niet groter."

"Ik ok niet," zee Tapir Bofroe.

"Komt d'r nog wat van?"

Doe mos Kikker uut warken gaon om Tapir weerommebetaelen te kunnen. En wiels hi'j iedere dag zien loon ofdreug, zochtte hi'j en klaegde hi'j:

"Wat is d'r toch fout gaon? Wat he'k verkeerd daon?"

"Hiel ienvooldig," zong Tjotjo.

"As twieje etzelde doen, ís et toch nog niet etzelde."

Aander keer in de riegel Anansi: *Anansi gaot te visken*

Bolding vertelt (2)...

Goj, beste luu, ik neem an daj allemoale de drokke dagen van karst en nijjoar mit goed fesoen deur ekomen bint. De euliekrappen en appelflappen gungen der hier ook weer best deur. Zulf s oeze Canadese schoonzeune wet al hoe dat kloar mut maken!! Mar wak hier wel misse? KNIEPERTIES.!!!

Geertien, mien vrouwe, hef twel ies probeert, mar ze bint lange niet zo lekker as dat mien moe ze bakken kun. Jonge, ik zie heur nog zo bezig mit kniepertiesiezer, een laank geval mit twij stangen, de ballegies wurden dan dichteknepen tussen de ronde bladen en in tvuur van de houtkachel edrukt. Noa een poosien haalde mien moe ze der weer uut, ze zette de iene poote van de stangen op de vloere en dan mit een mes worde het kniepertie, dat nog zachte was, op blad e scheuven. As ze dan hard waren mug ik et op een stapeltie leggen, tiene boven mekare. Gung niet altied goed, wat ikke niet arg vunde, mar mien moe wel. Um dak de jongste was mug ik altied de beslagkomme uutlikken, gloepens lekker heur. Dus beste mensen, aj ooit nog ies dizze kante uut kooimt, ie oemen gien drup mit te nemen, mar knieperties, geerne.

Ik denke dak veurige keer niet helemoale juist was. de Duusters bint 10 Mei binnen e vallen, niet de eerste.

Mien twijde verhoaltien: **Boonties poaten**

Geleuve niet dat noa dat de Duusters oes laandtien bezet hadden, dat tleven eerst veul anders was, niet veur mi j. Speulde wat mit een olde blokkendeuze, aj de veerkantige blokkies allemoale goed e dreit hadden, zag ie koen in t laand en kalvies en peerde en zuks. De blokken waren old en ie kunnen altied niet meer zo goed zien wat twezzen mus, ze harren der allemoale al mit e speuld, twas gien twijde haands mar meer viefde haands. En dat was mit mien andere speulgoed ook aj zo, wat soldoatekegelties die niet meer recht op wollen stoan en goa zo mar an. Vake maakte ikke van holties mien eigen speuldereije. Dan ak ook nog wel wat kleurboeken, masr daor vund ik niet veule an. Lezzen kunk vanzulf nog niet mar plaaaties kieken was ook wel aordig. In tachterhuus waren er altied wel kalvies, die gungen vake an de vingers sabben en keugies, die kunden mooi mit mekare speulen. As ze wat groter waren gung mien va ze lubben mit grote scheermes, now dat was altied een gekrijs van jewelste, en de olde motte mus er dan bi j weg want die kun gloepens kwoad worden heur.

Mien moe hulp ik mit de wasse op de liende te hangen, ze gaf mij de ummertien mit kniepers, die mus ik dan ien veur ienne angeven as ze et natte goed up hung. Ik leupe ook vake mit naor kiephokkie, as der niet veule eier waren mug ik tummertien dragen. Wi j hadden ook wel ies een lilleke hane doar mus ik veur uitkieken. Mar as hi j wat te brutoal worde mus mien va der wel road mit. Mit sneuimes slut hij um de kop of en dan kregen wi j zundags lekkere hanesoep. Mien va was altied drok mit twark op tlaand en mit de koen en de varkens, doar kun ik niet veule mit helpen.

Toen mien volk net e trouwd waren, warkte mien va as koetsier en tuunman veur een rieke netaris in Moppelt. Tuunieren mug hi j geerne doen as ter tied veur was. Net as mit de slao, mus ik hum ook helpen mit bonen poaten, mien va maakte dan koelegies, woar ik drei boonties in mus drukken, mit een dag of tiene waren ze allemoale opekomen, mar duurde dan nog wen een hiele schoft veur dat mien moe ze plukken gung, ik mugge mit helpen, mar de bosschop was veurzichtig heur beide haanden gebruiken. Later haw ook stokkebonen, now die greuiden zo hoge dak de boavensten niet of kun rekn. As der veule waren, gung mien moe ze wekken, dat was ook een heel gedoe.

Mien volk gungen niet veule weg, mien tante Annegien woonde an de aandere kaante van Moppelt doar kwammen wi j nog wel ies, zi j was een best meinse, altied snuupies veur tjongien van Klaas en Ale, en dan waren er ook nog wat aandere kunde. As niet te drok mit twark was gungen mien volk mit mooi weer wel ies op de fietse noar Gieterm. Ik zatte bi j mien va op een klein zadeltien veurop de stange, een daalders plaatsien um rond te kieken. Ik ware niet zoveule e wend en as wi j in dat waterlaand oaver al die vonderties mussen deek vake de haanden veur de ogen.

Der kwamen hoast nooit gien vrachtwagens bi j oens achteruut. Een neve van mien moe was sjefeur bi j de Landbouwbank en ik kan mij nog heugen dak bi j mien moe achter de scholk kreupe toen hi j veur teerste bi j oes tarf op dreide, dat ek nog vake mutten heuren.! Mien moe har ook nog twij olde tantes, die iederjoar een dag op vesite kwaamen. Mit koetsien helemoale uut De Wiek. Ale meuije, die een golden oorierzer op har en Mhille, een zulveren.

Tolde wief, dat is de Moppeler kraante, kwaamp een paar keer in de weke. Mien breur Knelis was altied barre nisgierig en hij j mus de hele kraante uutspellen, partie keren deed hi j dat op thuusien en dat weur hum niet altied in daank of eneumen. Mien moe mus altied kieken wie er dood e goane was en mien va las de kleine advertensies. Grote koppen op teerste blad schreven over de veuruutgaank van de Duutsers varre weg in Rusland. Mien va zei al daj alles niet geleuven mussen, in oorlogstied worde er veule leugen. Mar et kan ze nog wel ies net zo goan as dat kleine mannegien uut Frankriek in 1800. Ien keer in de weke was er altied een stukkien van Garriet Jan en Annegien, mien moe las dat altied veur, daar hew veule scjhik um had. Die Garriet Jan had et altied vrumd.

Mien va en moe zungen zo saovonds ook wel ies, ik lagge dan wel in de beddestee, mar ik luusterde geerne noar die varsies van Het vrouwtje van Stavoren en van in het verre Transvaal in Zuid Afrikaansland.

Joapik, knechie van de burem, kwam nog vake langs um mit mien va oaver dienst en zo te proaten, hi j vund dat die Duutsers best mitvullen, now daar is hi j wel achterekomen, mar dat vertel ik oe een aandere keer wel.

Tot zo varre, allemoale goed goan.

Henk Bolding, Ontario

Dialektpries...

Dialektpries veur Cor en Jos Swanenberg...

Geregeld kuwwe in An de liende een verhaeltien in een Braobaants dialekt lezen dat instuurd wodt deur Cor Swanenberg uut Berlicum (N-Br). Disse Cor het nog krek veur de jaorwisseling tegere mit zien zeune Jos de Vergulde Klomp kregen. De Vergulde Klomp is een Braobaantse Dialektpries. Hierbi'j oonze - al haost wat laete - fielsetaoties...

SINT-OEDENRODE - Cor en Jos Swanenberg uut Berlicum hebben zaterdag in Sint-Oedenrode de Brabantse Dialectprijs, de Vergulde Klomp, gekregen. Vader en zoon Swanenberg zetten zich al jaren in voor het Brabantse dialect. Cor Swanenberg begon daar in de jaren zeventig al mee. Hij schreef boeken over het dialect, gaf voordrachten, onder andere bij Omroep Brabant, en werd een promotor van muziek in de streektaal.

Zoon Jos Swanenberg werkte na zijn studie Nederlands mee aan het Brabants woordenboek en is inmiddels Streektaalfunctionaris van de Stichting Het Brabants. Ook is hij betrokken bij het project Bietels in het Brabants, waarbij Brabantse artiesten vertaalde nummers van de Beatles zingen. In juni 2008 komt daarvan een cd uit.

(Bron: website Omroep Brabant)

Echt mooi...

Wieke de Haan gefit een protte Friese schrievers et naokieken mit de prissentaoisje van heur ni'jste boek briedvoerig op de nationaole radio en tv. Et boek is toegelieke in et Nederlaans en et Fries verschenen bi'j uutgeverijje Bornmeer www.bornmeer.nl: Echt mooi! / Echt moai! Verhaelen over vrouwluden en heur doen en laoten om d'r nóg mar mooier uut te zien.

Et gesprek tussen Theodoor Holman en Wieke de Haan en Elske Riemersma (die de foto's veur et boek maekte) over het beeld van de vrouw in de samenleving: www.hetgesprek.nl/archief/557

Wieke de Haan in Het gesprek: Ik vind mannen niet interessant, daar zou ik geen boek over willen maken. En: Wat echt is, is altijd mooi.

Ok op www.kidsweek.nl/artikel/175681 een hiel verhael - en reakties - over Wieke en et boek: Echt mooi! / Echt moai!

Lao'we zo now en dan es een stokkien uut de vertaelde biebelteksten deur et brillegien van een leek bekieken; hoe zuwwe trouwens ok aandere. De glaezen in dat brillegien bin seins helder, ok wel es wat smerig en ok wel es dikke besleugen, haost tot matglas wodden...

~*~*~

Mos **Bileam** now wel of niet mit de bosschoppers van Balak mitgaon...

Uut Numeri 22:20-32: Naachs verscheen God an Bileam en zee:

- "As die manluden kommen binnen om je ophaelen te laoten, gao dan mar mit heur mit. Mar ie meugen aliend doen wat ik je opdreeg." De aanderemorgens maekte Bileam him klaor, zadelde zien ezelin en gong mit de Moabitische leiders mit. Mar amperan was hi'j votgaon, riedende op zien ezelin en vergezeld deur twee van zien knechten, of God wodde poer lelk en een engel van de Heer gong op de weg staon om Bileam tegen te holen. De ezelin zag de engel van de Heer op de weg staon, mit een trokken zweerd in de haand en ze gong an 'e kaante van de weg of, et veld in. Bileam sleug de ezelin om heur weer naor de weg toe te drijven. Doe gong de engel van de Heer op een smalle weg tussen de droevetunen staon. An weerskaanten was een mure. Doe de ezelin de engel van de Heer zag, drokte ze heur tegen de mure, zodat Bileam zien voete in de knel kwam. Weer sleug hi'j heur. De engel van de Heer gong weer een stok wiederop staon, now in een nauwe deurgang, waor gien ruimte was om naor links of rechts uutwieken te kunnen. Doe de ezelin de engel van de Heer zag, gong ze liggen mit Bileam nog op 'e rogge. Bileam wodde poer en sleug de ezelin mit een stok. Doe leut de Heer de ezelin praoten. Ze vreug Bileam:
 - "Wat he'k jow eins misdaon, dat jow mi'j now al drie keer sleugen hebben?"
 - "Ie drijven de spot mit mi'j," zee Bileam. "A'k een zweerd bij mi'j had hadde, dan ha'k je allange doodmaekt." De ezelin vreug Bileam:
 - "Bin ik niet de ezelin waor jow al jow hiele leven op rieden? He'k mi'j seins iens eerder zo gedreugen?"
 - "Nee," zee hi'j doe. Doe dee de Heer Bileam de ogen eupen, zodat hi'j de engel van de Heer op de weg staon zag, mit et trokken zweerd in de haand. Hi'j gong deur de kni'jen en beug diepe veurover. De engel van de Heer vreug him:
 - "Waoromme hej' je ezelin now al drie keer sleugen? Ik bin hier kommen om je tegen te holen, want disse reize is tegen mien wil onderneumen, disse weg brengt je naor de ofgrond.

Eerst zegt God dat Bileam mar mit de bosschoppers van Balak mitgaon moet, en even veerder zegt hi'j dat disse reize 'tegen mien wil' onderneumen is. Dat is dan toch vremd zeggen van zoe'niene in zoe'n boek..?

Ik geleuf et, ikke niet...

f&p

Huurpoppien...

Een huurpoppien! As mem knipper ie wel even mit je ogen aj' zoks lezen. Eerst docht ik: lees ik et wel goed? Mar doe ik de brille es wat beter te plak scheuf zag ik et mit grote letters in de kraante staon: Huurpoppien. In tillevisielaand is d'r iene op et misselike idee kommen om jonge puberstelliegies een poppien huren te laoten, om onderviening op te doen hoe as heur veerdere leven mit kiender verlopen zal. Et wodt uutstuurd op 'e tillvisie, en zo kan de hiele wereld d'r van mitgenieten hoe as die stelligies in drie weken tied volwassen wodden. Is et niet om je dood te lachen? Ja, eins is et een treurige zaeke, niks om lacherig over te doen. Want zeg now zels: zollen jow je eigen kleine poppien an zoe'n tienerstel verhuren willen? Now ikke niet! Ik moet d'r niet an daenken, ik doe gien oge meer dichte as zokke jonge kiender over mien naotoom regeren zullen.

Et bin ja zels nog kiender, ze hebben de ringen van de pot nog in de billen staon, en zoks moet mit mien kleintien oefenen! Now, gien haor op mien heufd die daar an daenkt!

In et ni'je pergramme van BNN gaot zoe'n jong puberstel eerst saemenwonen, dan krigt et maegien wat onder de schölk te dregen, speuld mit een kussen onder de trui. Ze moe'n dan veur een klein poppien zorgen, laeter veur een peuter en daornao ok nog veur een puber. Ze kriegen dattig euro per dag waor as ze van rondkommen moeten, en d'r moet ok schonemaekt wodden, eten kookt, wassen en streken.

Wat zeggen die puberstelliegies d'r zels van? Ien maegien zicht et niet zo zitten, ze zegt: 'Ik weet et nog niet. Thuus zorg ik veur mien knien, mar ik heb nog nooit een klein poppien vaasteholen, of de was daon,' vertelt et kiend, dat niet lange leden nog naor de beweerschoele gong.

Ik zie de geest al dwaelen. Ze slaon netuurlik zakken vol petat en hamburgers in. As et maegien thus komt dot ze heur oefenbuuk veur en bakt petat mit een hamburger. Wiels de oolders in wodding evenpies laeter in de baank zitten te tillevisiekieken, smeren ze een dikke klodder curry over de petat en smullen mar! As de tillevisie spannend is wodt et poppien vergeten en krigt et vusen te laete eten. En wat krigt et kiend dan veur eten? Zeker een vienprakte hamburger mit curry. Et huurpoppien mag wissezekers wel een sterke maege hebben as et zok voer te eten krigt, stel ik me veur.

Butendat, is daor bi'j BNN gien meenske zo helder van geest om te bedaenken wat et veur zoe'n klein ukkien betekent as et zomar uut zien vertrouwde omgeving haeld wodt?

Die tienerstellen leggen zoe'n kleintien overal mar henne, lichtkaans wel bi'j de hond in de maande! Ze kun et kiend wel vergeten as ze om bosschoppen gaon. Dan vint een wildvreemde zoe'n poppien dat argens in een winkelkarre achteraoten is. De rillings gaon me d'r al van over de rogge, nee meensken, gien daenken an! Ik verhure mien poppien niet an wildvreenden, en al hielendal niet an puberstelliegies! Laot ze et zels laeter mar uutzuken as ze heur eigen kiend kriegen. Wi'j hebben et zels toch ok uutvienen moeten, waor of niet!

Sjoukje Oosterloo

Stellingwarfs is muilik...

Het meervoold van slot dat is slotten,
mar van ien genot kennen we gien twee genotten.
Ok zeggen ze altied: ien vat en twee vaeten
mar zeggen we: iene katte en twee kaeten ?

Wie gister gong vliegen, zegt vandaege: ik vleug,
dan zeg ie misschien van wiegen, ik weug,
nee, nee, want ik weug is ofkomstig van wegen
mar... is now ik veug een vervoeging van vegen ?

De verleden tied van zuken is zocht,
heurt dan bi'j et warkwoord vluken wellicht vlocht ?

Bi'j roepen heurt riep, mar bi'j poepen gien piep
Bi'j lopen heurt liep, mar bi'j kopen gien kiep.
En liekemin heurt bi'j slopen, ik sliep,
Want dat is ofkomstig van slaopen.

Mar schrief ie niet: ik reup bi'j et raepen,
want dit komt van roepen en ie zien et mitien,
alle keren staon we op et verkeerde bien.

Van lopen komt liep, mar van baeden gien bied,
dat komt weer van bieden, ik hope daj' et ziet.
Ok komt hiervan beud, mar van wieden gien weud
de verwarring is aekelig greut.

Nog een protte veurbielden kan ik jim geven
want gaf heurt bi'j geven, mar laf niet bi'j leven.
We zeggen: wi'j drinken, wi'j hebben dronken,
Mar niet van: wi'j hinken, wi'j hebben honken.

Et is: ik eet en ik at, mar niet ik weet en ik wat,
ik weet en ik wist, zo vervoege ie dat.
Mar schrief niet bi'j vergeten: vergist
Dat is een vergissing, ja muilik is 't.

En nuum ie een mannegiesrotte misschien een raeter
neen, dat kan niet, wel bi'j een katte en een kaeter.
Et is makkelik deur te gaon tot ankem week,
mar plaogde leesders, ik maeke jim van streek.

Vronie uut de Klonie

Hondeweer...

Die maondagmorn de 21^e januarie, werd ik öm een ure of zeuven wakker en et was nog hardstikke donker. Was et disse weke niet, dat ien van die dagen bekend stond as de somberste dag van het jaor? Kon d'r mi-j wel wat bi-j veurstellen as det disse maondag zol wezen. Want iene blik naor buuten en mi-j bekreup de gedachte drekt weer trugge onder et warme dekbedde te kroepen.

A-j die dag wat chagrijnig bin, dan ku-j d'r niks an doen. Dat was theoretisch bewezen.

Mar beneden heurde ik een zacht gejammer. Onze hond - Dribbel - wachtte. Vrolijk kwispelend, stond ie mi-j op te wachten onder an de trappe.

Nao een knuffel eerst richting de thermostaat. De verwarming op een angeneame temperatuur. Ik wol ook best wel mit de energiebesparing meedoen, die morn lukte det niet. Lochten an, want et leek nog wel nacht. De regen tikte uutbindig tegen de roeten. De brievenbusse klepperde mit elke wiendvlage.

Mit een opgewekt "kiekeboe!" werd ik begroet toen ik et locht bi-j de papegaaigies andeed. "Ook goeimorn," mompelde ik. Waornao een dikke kus mi-jömme te oorn vleug. Biestenspul was al sneller wakker as mi-j. Ik wor det pas nao een goed ontbijt. Dribbel deed zien uuterste best mi-j d'r an te herinneren dat ie ook graag wol eten. En Pino en Robin – de papegaaigies – deden uut volle borst mit. "Kom mar!" reupen ze. Nog mar net wakker en ook al honger.

Ik besluute mien brood mit ze te delen. Veur ieder een korsie mit pindakeese. Was alles weer effies stille en kon ik rustig varder eten.

Nao al die hongerig magen uiteindelijk evoedt te em-m mit eten det speciaal veur et gedierte in huus haald is, werd et tied öm een frisse neuse te halen.

"Kom Dribbel! Wi-j gaon." Uut'elaoten rent et biessie naor mi-j toe. Ik deed hem de rieme ömme en keek hem meewarig an. Ik wuste wat i-j nog niet wust. Et was hondeweer.

Ik pakte de plu en deed de deure lös. Dribbel spröng naor buuten, ömme glieks weer trugge naor bin-n te springen. I-j ef een hekel an regen.

Mar ja, d'r zat niks andes op. Ik stake de plu op, zee: "kom op!" en gelaoten spröng ie weer naor buuten. Iensgezind, leupen wi-j de straote uut. Samen onder iene paraplu.

Want zo leep was ie wel. As et effies kan, zorgt ie de'r veur ömme stief naost oe te lopen, zodet ie onder de plu blef.

A-we een plasse teegn kwamen, wust i-j die behendig te ömzeilen en ik a-k pech ebbe, mog d'r deurhén banjeren. As ie eindelijk op de ruimte de lange liende kreeg, zodet ie wat varder kan snuffelen, twiefelde i-j of ie d'r gebruik van zol maken. Op zo'n regenachtige morn döt ie snel wat ie doen mot en kömt weer knus - zo stief muuglijk - naost mi-j onder de plu lopen. Dat ef d'r toe eleid det wi-j een paraplu ekocht em-m van minstens een meter deursnee.

Et kiendervarsie 'onder moeders paraplu' kwam in mien gedachten. 't Is de hele dag blieven hangen en de regenbuie ook.

Doortje Stam-Maandag, Belt-Schutsloot

Een smok...

Een zoen, een kus, een tute, niks van dat alles want in Gietern neumen wi-j et een **een smok** en wat now aordig om hierover in de veurige Liende wat over te lezen. Mit naeme de tegenstaand van al dat gevri-j. Dezelfde gedachten vertolkte ik zoen 25 jaor eleden in een gedicht. Moe-j lustern:

Waar ik, zo ongeveer 25 jaor eleden al een gruwelijke hekel an had, dat was dat smokken. Iederiene vleg een aander maar om de kop en likt enaander of. Het gef niet wie as 't is, er mot esmokt worden, en niet iene smok, wel nee, dat moeten er drie worden.

Links, rechts en dan nog een keer naor links.

Zo ik al zee, 25 jaor eleden e-k daar in dichtvorm iets over eskreven en lat et now nog altied aktueel wezen. Jammer genoeg wel.

Ik heb ook al ies een button emeuken mit de tekst:” Let op, ik zoen 1 keer.” Et volk om mi-j en ef mi-j veur gek verklaord. “Dat doe-j toch niet. Zo onvriendelijk.”

Now is 't zo, wanneer ik er elemaole gien aordigheid an ebbe, ook niet an iene smok, of een tegenover mi-j staond persoon die ik aamperan kenne, dan ol ik mien uutgesteuken arm gestrekt bi-j een begroeting. Het lichaam een betie achterover en de vri-jage blef uut. Pure winst.

De familie wet et wel en die geven mi-j uut plaogeri-je wel meer as drie smokken die ik dan koestere ja zelfs mien wangen zolange meugelijk vri-j olle van een waasdoekie.

Now e-k et net veur de radio eurt en in “AN De Liende” elezen dat er meer meensen bin die tegen de hoeveulheid smokken in opstaand koemen. Hoera!!! Hoera!!! Hoera!!!

Hoelange giet de opstaand deur tegen die zotte rage???

Volollen meensen. De anholder wint.

Femmy Woltman-Groen, Giethoorn

(Et bi'jheurend gedicht op de volgende bladziede.)

De Smok

Ik bin er ènkelt wat mit verlegen
en misschien giet et joe wel net as mi-j,
want een smok alleen an de familie
is er aoste niet meer bi-j.
De televisie gaf et veurbeeld
Of doe ie hier soms ook an mit?
Zol et duvels graeg willen weten
en dan zal ik vertellen hoe ik daor mee zit.
Wie is as eerste hier toch mit begunt
Wie was de allereerste die dit dee
Now ik zal drekt maar zeggen:
“Ik doe hier niet an mee”

Iene smok, dat giet nog een keer
maar dan olt joen parsepaant
joe de aandre wange toe veur meer
want die had zoks al meer bi-j d’aand.
Tja, dan moe-j vanzelfs wel mee doen
Ook al eb ie de kop al ommekeerd
Die ni-jemoese fratsen worden iederiene
ook zomaar an-esmeerd.

Veur iedre smok een halve euro
‘k adde de knippe rap vol
‘k weet wel zeker, dat gevri-j worde vanzelf wel minder
want zoas ’t now giet,
’t slat de meensen naor de bol
Proot maar niet over hygiène
want virissen, en dat is de grote pest
besmetten in een ommezien de rest
van ’t volk dat zo graeg wil vri-jen
en now zal et mi-j beni-jen
hoelange dit geplak deur zal gaon
en de bezinning van ’t volk veurop zal staon.

As ik now baos was dan zee ik tegen ’t volkie
“doe now iene smok, of elemaole niet
dan is er ook gien twiefel
of die overdaod wel van harte giet.”

Femmy Woltman-Groen, Giethoorn

Taeltuun

Vuuf wat minder bekende woorden uut et Stellingwarfs (Haand)Woordeboek:

- baldiezen** = lawaaierig, beweeglijk en rennend spelen, tekeergaan en druk zijn (van kleine en ook oudere kinderen), ook van koeien gezegd
- baldiksen** = 1. lawaaierig, heen en weer rennend stoeien en op beweeglijke wijze druk zijn van kinderen, ook van koeien gezegd
2. luidruchtig, lawaaierig zijn, tekeergaan, ook van ouderen
3. door aldus te keer te gaan vernielen
- balflinte** = zwerfkei, veldkei
- balken** = 1. aanhoudend hard loeien van koeien, ook van ezels en reeën
2. hard roepen, schreeuwen, luidkeels zingen
3. hard huilen
4. in 'Et is balkt' gezegd wanneer het nog stevig vriest
- balkenbri'j** = verzamelnaam voor bep. pap, die vooral gemaakt werd na de slacht

Ra, ra, reer...

Meu'we eins zels wel es een ni'j Stellingwarfs woord bedaecken..? Jaowel heur, dat mag best wel. Oonze woordeboekemaeker het dat intied alderdeegst bi'j et maeken van oons Woordeboek ok wel es daon, awwe disse drie woorden op de riegel beschouwen:

- woordeboekbriefien** = klein formulier waarop men per woord, uitdrukking z'n gegevens voor het Stellingwarfs Woordeboek vermeldde
- woordeboekmaeker** = woordenboekmaker
- woordeboekmeensken** = informanten voor het Stellingwarfs Woordeboek

Et eerste en laeste woord wodden hier expliciet beschreven mit de toevoeging dat disse woorden betrekking hebben op et Stellingwarfs Woordeboek (dat d'r doe nog niet was). Die woordeboekebriefies en woordeboekemeensken kwammen eerder (in de tied) - in tegenstelling tot de woordeboekemaeker - dan dus ok niet veur mar moe'n deur de woordeboekemaeker zelsbedocht wezen.

Mar hoe kan zoks now toch: een woordeboekemaeker die zels woorden bedaeckt veur zien woordeboek, en in de verantwoording stelt dat de woordeboekemeensken deur woordeboekeboekebriefies de woorden veur et woordeboek (woordeboekewoorden) andreugen hebben..?

Dichtwark...

Noear Grunnen

'n Peerd ken ook aibels haard rennen
Draoven nuimen luu dat, dij 't waiten kennen
Gounent loaten peerden lopen tegen kaander
En gokken dan welk peerd wint van 'd aander
Zai binnen den in 'n mum van tied
Aal heur inlegde laive centen kwiet.

Lenus van der Broek

Travestiet

Wellicht wiste di nog niet,
Mar... de groten boze wolf
waar d'n ursten travestiet!

Chris Kerkhoff

Hadrieder

Zeer achte pelisie, vanuut mien pesisie,
kan ik mien overtreding niet ontkennen
en an de boete d'r van, za'k nooit wennen.
Haost alle daegen kom ik ze tegen,
op en om de Stellingwarver wegen.
Ik daenke dan ok niet altied in mien pesisie,
an de hermandatten van et korps van de pelisie.
Een bekeuring te kriegen van de groepskommendaant
geft in een medaol gezin een protte trammelaant.
Een gedicht is nooit weg in disse tied,
ik kan jow wel zeggen, ik heb een protte spiet.
Mittenneer meugen jim 't dan ok wel weten,
deur de sleur van 't rieden bin 'k zoks zo weer vergeten.
Mar now he'k een ni'je auto mit boordkompjoeter
En as d'r onraad is dan gef hi'j een toeter
Zoda'k veur de toekomst zonder ellende
Gas kan geven zonder aende.

Beruchte hadrieder

Fluisteren

Die lentenacht
waar geuren
van een voorbijgaand
regentje
ons omarmden
verbrak
jij de stilte
die ons
als een fluwelen mantel
omsloot
en fluisterde
ik hou van jou.

Joukje

Muurbloempien

Muurbloempien toch
hoe hool ie je staonde
woar hael ie je drinken

Muurbloempien toch
begeef je toch tussen
aandere kleurenpracht

Muurbloempien toch
meugen ze je niet lieden
bej' niet lieke mooi

Muurbloempien toch
trek et je mar niet an
stao niet an de kaante

Muurbloempien kom
gao mar mit mi'j mit
want ik weet wat et is
en ik vien jow, ja jow
de alder- aldermooiste

pb

Ik ken een plak...

Ik ken een plak, waar ik as kiend mezels wezen kon.
Daor was mien huus. Mien eigen stee.
Vanonder de kruderige vleepolle bekeek ik de grote meenske wereld.
Ik luusterde naor de wiend deur de blaeder.
Et klapperen van 't wasgoed an de liende.
Et klip-klappen van 't peerd van de gruunteboer.
De vroulu die luudop lachten.

Ik ken een plak, wao'k mien scharven as schatten beweerde.
Wao'k slaoplieties zong veur de poppe.
Wao'k schoelen kon, wao'k me geborgen vuulde.
Zoe'n plak.
Wat zo'k daor graeg nog es hennegaon.

Roely

Abba vader

Abba, vader, jow alliend,
jow beheur ik toe.
Jow alliend kennen mien hatte,
jow beheurt et toe.
Laot mien hatte altied vurig wezen,
jow laoten gienertied alliend.
Abba, vader, jow alliend,
jow beheur ik toe.

Abba, vader, laot mi'j wezen,
inkeld van jow alliend.
Dat mien wil veur iewig is,
jowes en aandere gienend.
Laot mien hatte niet koold wezen Heer.
Laot mi'j nooit gaon.
Abba, vader, laot mi'j wezen,
inkeld van jow alliend.

Koningin...

Een Sonnet, een Limerick en een Elfje over oonze keuniginne, deur Corry Overmars-Kalshoven uut Hasselt

Beatrix mi-jn koningin

Zolange tronen en ook te regeren
is oaste niet te doen, onmens'lijk zwoar.
Een ondenbaan is 't, zie is echt nooit kloar.
Het uus'lijk lèven mut ze vast ontbereren.

Maar, veur et klootjes volk is 't klip en kloar.
Ie draang as koningin eel mooie kleren
en em een eel groot moandloon te verteren
oen kop met oar zit ook nooit deur mekoar.

Ie loat oe rieden, zwaait wat met oen anden.
Ie kiekt in völle dorpm, steden, landen.
En draagt oen grote oeden met egard .
Ebt alle daang weer een eel ni-j exemplaar.

Ik weet eel zeker, veur mi-j is het niks.
Maar heb enorm respect veur Beatrix!

Corry Overmars-Kalshoven, Hasselt

Kruk

De koningin van Nederland
Had ooit haar knietje in 't verband
Ze liep met een kruk
Een uur aan één stuk
En werk'lijk het stond haar charmant

Corry Overmars-Kalshoven, Hasselt

Elfje

Koningin.
Regerend vorst.
Al jaren lang.
Hoelang kan het nog?
AOWster.

Corry Overmars-Kalshoven, Hasselt

Rilke (1)

René Maria Rilke is op 4 december 1875 as een zeuvenmaondskind in Praag geboren en op 29 december 1926 wegraekt in et sannetorium van Val-Mont sur Territet, an et meer van Genève vlakbij Montreux in Zwitserlaand. Hij was iene van de belangriekste lyrische dichters in de Duutse tael.

Volkswaise

Mich rührt so sehr
böhmischen Volkes Weise,
schleicht sie ins Herz sich leise,
macht sie es schwer.

Wenn ein Kind sacht
singt beim Kartoffeljäten,
klingt dir sein Lied im späten
Traum noch der Nacht.

Magst du auch sein
weit über Land gefahren,
fällt es dir doch nach Jahren
stets wieder ein.

Volksmeziek

Ik wor zo stille van
Boheemse volksmeziek
sloept et zachies in 't hatte
maekt et dat zo zwaor

As een kind zachies
zingt bij 't eerpelwieden
klinkt zien lied naachs
in een laete droom

Meuj' iens nog es
deur vere lanen reizen
dan schöt et je nao jaoren
nog altied in 't zin.

Aandere maond in disse riegel: *Keuningslied*

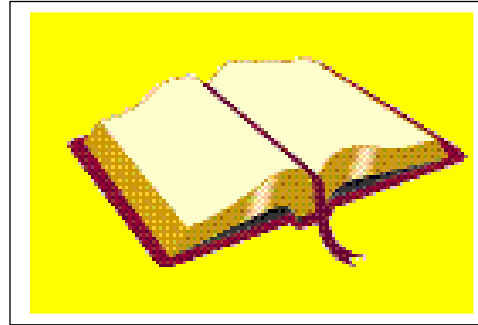
Wi'j hadden kotleden Duutsers over de heerd,
die bleven mar zitten en doe he'k heur zegd:

Sie haben.....

*sich lange genug durchgewarmt, die luft verpestet,
Ihr vorgeschriebenes quantum gesoffen, ebenfalls
genugend gequatscht und fangen nun an, lastig zu
werden. Sie werden daher so hoflich wie dringend
gebeten, unauffällig und ohne dreckige bemerkungen
diesen Raum zu verlassen!*

Kaput

De Stellingwarver Biebel

Stellingwarfs, Biebels en Woordeboeken...

bovenzael = bovenzaal

bovenzaal = bovenzaal

bovenzael = bovenzaal

bover... hebben (als erfwoorden) meestal de voorkeur - boven..., aan de bovenkant gesitueerd, in bijv. boverkaante, boveraarm

In de Dikke staot "bovenzaal" ook bovenzael

en

bovenzael zie: bovenzaal

En inderdaod et lemma 'bovenzaal' wodt gewoon beschreven in de Dikke. De woordeboeke-maeker was blikber wis dat et "bovenzaal" wezen mos want hi'j hadde op dat stuit beide woorden veurhanen. In et Stellingwarfs Haandwoordeboek; en van laetere daotum staot liekwels "bovenzael", ...zaal de - bovenzaal

In oonze eerste roege vertaeling was oonze eerste gedachte 'bovenzael' en hadden dat deur de hiele biebel henne de hieltied zo bruukt. Bi'j et naokieken hewwe dat 'bovenzael' dan toch mar veraanderd omreden et neffens de Dikke 'bovenzaal' wezen mos.

Naotied kowwe et nog es weer terogge veraanderen in 'bovenzael', want dat bliekt now dan neffens et Haandwoordeboek (dat laeter uutkwam) toch weer wel goed te wezen.

Pfff... zo blie'we doende vanzels...

Biebelvertaelen, beginne d'r niet an..!

Now, bi'j'm weer hielemaole bi'jpraot mit wawwe tussen et gewone wark deur, daon hebben en an 't doen binnen.

Tot de aandere maond mar weer.

f&p

Laot keunst eerst wat begruuien aj't graeg sloopt hebben willen

Wi'j' reageren op disse stelling of wi'j' aanders wat An de liende hangen...? Dat kan in 't Nederlaans, et Fries of – bi'j' veurkeur – in 't Stellingwarfs. Veur de aorigheid mag et vanzels ok nog wel es wat een aander taeltien wezen. Et gebruik van niet-Stellingwarfse bi'jdregen wodt trouwens wel een betien in de haand holen. Opsturen naor: info@stellingwerfs-eigen.nl

Et archief van dit maondblad kuj' vienen op www.stellingwerfs-eigen.nl

Aj' dit blattien niet meer in je aemelbusse hebben willen of weej' nog iene die 't misschien ok (graeg) lezen wil, doe dan mar even een berichien naor info@stellingwerfs-eigen.nl

Et is de bedoeling dat iederiene die wat te schrieven het (een appatte tekening of foto mag ok), dat opsturen kan (in Word-fermaot) en dat et dan zonder vorm van redaktie altied en zonder korrekctie(*) plaetst wodt. Altied, wil in dit geval zeggen, ja altied, behalven as et bi'jglieks vluken, schellen, raozen, tieren of dat soorte van rarigheid is zoas dat in de daegelikse ommegang mit mekeer ok niet gebruikelik is. Mar et moet - an de aandere kaante - wel wat lieden kunnen... Een betien reklame, bi'jglieks je eigenmaekte sjem anpriezen of je bedrief gewoon es in de kiekerd zetten, kan ok mar et moet vanzels niet allierend een adverteensieblad wodden.

() Aj' liever hebben dat de roegste schrieffouten d'r even uuthaeld wodden dan moej' dat even angeven.*

Et is de bedoeling dat alleman kaant-en-klaore stokken of stokkies opstuurt. Et ienige wat de redaktie d'r an dot is et in- en annenneer plakken, wat deengies in rebrieken bi'jenneer zetten, et iedere maond as aemel rondsturen en et as archief op internet beweren en daor ok beschikber maeken om een nommer naor je toe haelen te kunnen (downloaden) as een dokement in DOC- en PDF-fermaot. De voertael is Stellingwarfs (vanzels) mar Fries, een stokkien Nederlaans of een aandere - veur oons - leesber taeltien mag ok wel een keer. As et mar wel raekvlakken het mit wat d'r op tael- of kultuurgebied leeft in Stellingwarf.

PAS OP: Iederiene stuurt veur 100% eigen verantwoordelikhied wark in..! Dat gelt liekewel inhooldelik as veural ok mit et oge op auteursrechten...! De redaktie/uitgever nemt hier gienertied verantwoording veur mar schoeft die deur naor de instuurder. De grootte van een dokement het binnen roeme greenzen, gien beparking.

Mittenneer en veurenneer

* Aende *